ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ Ε 5 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1927 ΑΡΙΘ 44

ΕΚΘΕΣΙΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ Ι. ΣΥΝΟΔΟΝ

ΤΟΥ ΣΕΒ. ΜΗΤΡΟΠ. ΝΑΥΠΑΚΤΙΑΣ ΚΑΙ ΕΥΡΥΤΑΝΙΑΣ κ. ΑΜΒΡΟΣΙΟΥ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΝ ΤΩ ΕΝ ΛΩΖΑΝΝΗ ΣΥΝΕΔΡΙΩ ΠΙΣΤΕΩΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ

'Εν Ναυπάκτῳ τῇ 25 Σ)βρίου 1927

Πρὸς τὴν Σεβαστὴν Ἱερὰν Σύνοδον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Λαβὼν Ὑμετέραν ἐντολὴν ὑπ' ἀριθ. Πρωτ. 1565) 3562 τῆς 25 Ἰουλίου ἐν. ἔτ., ὅπως «συμφώνως τῇ κατὰ τὴν συνέλευσιν τοῦ Φεβρουαρίου ἐν. ἔτ. ἀποφάσει τῆς Ἱεραρχίας, περὶ συμμετοχῆς τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος εἰς τὸ ἐν Λωζάννῃ Παγκόσμιον Συνέδριον, Πίστεως καὶ Διοικήσεως», ἀντιπροσωπεύσω ἐν τῷ εἰρημένῳ Συνεδρίῳ τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος μετὰ τῶν Καθηγητῶν τῆς Θεολογίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ κ. κ. Ἀμίλκα Ἀλιβιζάτου, Κων. Δυοβουνιώτου καὶ Δημ. Μπαλάνου», ἀνεχώρησα ἐγκαίρως εἰς Λωζάννην, μετέσχον δὲ μετὰ τῶν ὡς ἄνω κ. κ. Καθηγητῶν τῶν ἐργασιῶν τοῦ Συνεδρίου κατὰ τὸ πρόγραμμα αὐτοῦ, ἀπὸ τῆς 3—21 παρελθ. Αὐγούστου.

Τοῦ Συνεδρίου μετέσχον ἐπίσης πᾶσαι αἱ Ὀρθόδοξοι Ἐκκλησίαι πλὴν τοῦ Πατριαρχείου Ἀντιοχείας, ἀντεπροσωπεύοντο δ' ἐν αὐτῷ, ἀριθμοῦντι περὶ τὰ 500 μέλη, 90 περίπου Ἐκκλησίαι καὶ ὁμολογίαι. Ὑπῆρξε δὲ ἄκρως μεγαλειώδης καὶ συγκινητικὴ ἡ διὰ προσευχῆς ἐν τῷ Καθεδρικῷ Ναῷ τῆς Λωζάννης ἔναρξις τῶν ἐργασιῶν τοῦ Συνεδρίου, οὗ τὰ μέλη παρὰ τὴν ποικιλίαν τῶν φυλῶν, γλωσσῶν καὶ ὁμολογιῶν, κατὰ τρόπον πρωτοφανῆ ἐν τῇ Ἱστορίᾳ τῆς Ἐκκλησίας συγκεντρωθέντα ἐπὶ τὸ αὐτὸ ὑπὸ ἑνὸς κοινοῦ πόθου ἐφέροντο, τῆς πραγματοποιήσεως τῆς εὐχῆς τοῦ Σωτῆρος, «ἵνα πάντες ἓν ὦσι» καὶ μίαν ἐτόνισαν ἕκαστος ἐν τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ πρὸς τοῦτο προσευχήν.

Καὶ ἐπὶ τῷ τέλει τούτῳ, μετὰ φιλεργίας καὶ προθυμίας μεγάλης εἰργάσθησαν πάντα τὰ μέλη, ὀφείλω δὲ ἰδίᾳ νὰ τονίσω τὴν εἰς τὰς ἐργασίας τοῦ Συνεδρίου μεγάλην συμβολὴν τῶν ἀνωτέρω μνημ. ευθέντων κ. κ. Καθηγητῶν, ἐνισχυόμενα μὲν διὰ συχνῆς προσευχῆς πρὸς τὸν εἰπόντα «τὰ ἀδύνατα παρὰ ἀνθρώποις δυνατά ἐστι παρὰ τῷ Θεῷ», διευκολυνόμενα δὲ ὑπὸ τοῦ υἱοθετηθέντος συστήματος τῆς ἐργασίας, περὶ ὃ θεωρῶ μὲν περιττὸν νὰ ἐνδιατρίψω, τὸ ὁποῖον ὅμως τιμᾷ καὶ ἄλλους μέν, ἰδιαίτατα δὲ τὸν ἐκ τῶν πρωτεργατῶν τοῦ Συνεδρίου καὶ ἀκάματον αὐτοῦ Πρόεδρον Charles H. Brent, Ἐπίσκοπον τῆς Πολιτείας τῆς Δυτικῆς Νέας Ὑόρκης τῆς Ἀμερικῆς. Εἶχε δὲ τὸ Συνέδριον σπουδαιότατα ζητήματα πρὸς σύσκεψιν καὶ διατύπωσιν γνώμης, ἤτοι 1) τὸ Διάγγελμα τῆς Ἐκκλησίας πρὸς τὸν κόσμον, 2) τὴν φύσιν τῆς Ἐκκλησίας, 3) τὴν κοινὴν ὁμολογίαν Πίστεως τῆς Ἐκκλησίας, 4) τὸ Ἱερατικὸν ἀξίωμα, 5) τὰ Μυστήρια καὶ 6) τὴν ἕνωσιν τοῦ Χριστιανικοῦ κόσμου καὶ τὰς ἄχρι τοῦδε σχέσεις τῶν ὑφισταμένων Ἐκκλησιῶν.

Τὰς ἐπὶ τῶν θεμάτων τούτων ἀντιλήψεις των ἀνέπτυξαν οἱ ἐν τῷ Συνεδρίῳ ἀντιπρόσωποι τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν εὐθὺς ἐν τῇ Α΄ Συνεδρίᾳ διὰ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Θυατείρων κ. Γερμανοῦ, ἀντιπροσώπου τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου διατυπώσαντος τὰς γενικὰς γραμμάς, ἃς θὰ ἠκολούθουν ἐν τῇ ἐπὶ μέρους ἐρεύνῃ καὶ ἐξετάσει ἑκάστου ἐξ αὐτῶν. Ἐπειδὴ δὲ αἱ ἀναπτυχθεῖσαι ἐν γενικαῖς γραμμαῖς θεωρίαι ὑπῆρξαν καὶ ὁ γνώμων καὶ ὁ κανὼν τῆς περαιτέρω ἐργασίας τῶν Ὀρθοδόξων ἔν τε τῇ ὁλομελείᾳ τοῦ Συνεδρίου καὶ ἐν ταῖς ἐπιτροπαῖς καὶ ὑποεπιτροπαῖς, ἐξηγοῦσι δὲ καὶ τὴν πρὸς τὸ Συνέδριον δήλωσιν αὐτῶν, περὶ ἧς κατωτέρω λόγος, ἐπιτραπήτω μοι νὰ ἀναφέρω αὐτὰς ἐνταῦθα ἐν ἁδροτάταις γραμμαῖς. «Ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία μετὰ προθυμίας μετασχοῦσα πρὸ ἑπταετίας τοῦ ἐν Γενεύῃ συνελθόντος προκαταρκτικοῦ Συνεδρίου, περὶ Πίστεως καὶ Διοικήσεως, ἔδειξεν οὐκ ὀλίγον ἐνδιαφέρον κατὰ τὸν χρόνον τῆς προπαρασκευῆς τοῦ παρόντος Συνεδρίου. Καίπερ δὲ τὰ στίγματα τοῦ Κυρίου ἐν τῷ σώματι αὐτῆς βαστάζουσα, ἔσπευσε νὰ προσέλθῃ, ἵνα συντελέσῃ τὸ καθ' ἑαυτὴν εἰς τὴν ἀνέγερσιν τοῦ οἰ-

κοδομήματος τῆς Ἑνώσεως. Ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία συμφώνως πρὸς τὴν διδασκαλίαν τοῦ Κυρίου καὶ τῶν Ἀποστόλων θεωρεῖ ἀναγκαίαν τὴν ἕνωσιν τῶν Ἐκκλησιῶν, τὰ δὲ ἀποτελέσματα τῆς διαστάσεως καὶ τοῦ χωρισμοῦ ὀλέθρια εἴς τε τὴν ἐξωτερικὴν καὶ εἰς τὴν ἐσωτερικὴν δρᾶσιν τῆς Ἐκκλησίας. Εἰς τὴν ἐξωτερικήν, διότι δυσχεραίνεται ἢ καὶ καθίσταται ἀδύνατον τὸ ἔργον τῆς ἐπιτυχοῦς διαδόσεως τοῦ Χριστιανισμοῦ εἰς τοὺς μήπω ἐπιστραφέντας λαούς. Εἰς τὴν ἐσωτερικήν, διότι ἡ ἀναγέννησις τῶν Χριστιανῶν τότε μόνον δύναται νὰ ἐκτελεσθῇ τελείως, ὅταν αὕτη πραγματοποιῆται ὑπὸ Ἐκκλησίας ἡνωμένης καὶ ὄχι ὑπὸ διῃρημένων καὶ ἔστιν ὅτε ἀλληλομαχομένων Ἐκκλησιῶν. Ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία εὔχεται διηνεκῶς ὑπὲρ τῆς τῶν πάντων ἑνώσεως.

Ὅρος ὅμως ἀπαραίτητος τῆς ἑνώσεως εἶναι ἡ ἕνωσις ἐν τῇ πίστει. Τὸν κανόνα τῆς τοιαύτης ἀντιλήψεως περὶ τῆς ἑνώσεως ἔδωκεν ἤδη ὁ ἱερὸς Φώτιος ἐν τῇ ἐπιστολῇ αὐτοῦ πρὸς τὸν Πάπαν Νικόλαον εἰπὼν ὅτι, ἐκεῖνα μόνον ὀφείλομεν πάντες νὰ σεβώμεθα καὶ νὰ ἀκολουθῶμεν ὅσα ἐπισήμως περὶ πίστεως ἀνεγνωρίσθησαν καὶ καθωρίσθησαν. Συμφώνως πρὸς τὴν ἀρχὴν ταύτην ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία ἀφίνει μὲν ἱκανὴν ἐλευθερίαν εἰς τοὺς θεολόγους αὐτῆς, συμφώνως πρὸς τὴν ἀρχὴν τοῦ Αὐγουστίνου in dubiis libertas, ἐπιμένει ὅμως ἐν τῇ συμφωνίᾳ ἐν τοῖς ἀναγκαίοις: in necessariis unitas, ἅτινα καθωρίσθησαν ἐν τῇ ἀρχαιότητι διὰ τῶν ἀποφάσεων τῶν ἑπτὰ Οἰκουμενικῶν Συνόδων. Ἡ πίστις λοιπὸν τῆς ἀδιαιρέτου Ἐκκλησίας τῶν ὀκτὼ πρώτων αἰώνων δέον νὰ ἀποτελέσῃ τὴν βάσιν πάσης πρὸς ἕνωσιν συζητήσεως. Τὸ ὀρθὸν τῆς βάσεως ταύτης ἀνεγνώρισαν ἄλλωστε κατὰ τὰς διαφόρους πρὸς ἀλλήλους συναντήσεις Ὀρθόδοξοι, Παλαιοκαθολικοὶ καὶ Ἀγγλικανοί. Οὐδεὶς θὰ εὑρεθῇ ὀρθόδοξος θεολόγος, ὅστις θὰ ἀνεδέχετο νὰ συζητήσῃ περὶ τῶν ἤδη ἐπισήμως καθορισθέντων ἐκτὸς πρὸς ὑποστήριξιν, ὅτι ὀρθῶς καθωρίσθησαν ὡς καθωρίσθησαν. Καίτοι δὲ ἔχομεν οἱ συνελθόντες ἕνα κοινὸν σύνδεσμον συνδέοντα ὅλους, τὴν πίστιν εἰς τὸν ἕνα Σωτῆρα, τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, οὐχ ἧττον ἡ ἕνωσις δὲν εἶναι ἔργον ὀλίγου χρόνου καὶ βραχείας συζητήσεως, καθ' ὅσον ὅ,τι ἐχώρισαν αἰῶνες δὲν δύναται νὰ ἑνωθῇ εἰς βραχύτατον χρόνου διάστημα».

Οἱ ἐν τῷ Συνεδρίῳ ἀντιπρόσωποι τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, οὕτω καθορίσαντες τὰς ἀδαμαντίνας βάσεις, ἐφ' ὧν ἐννοοῦσι νὰ ἀνεγερθῇ τὸ οἰκοδόμημα τῆς ἑνώσεως τῶν Ἐκκλησιῶν, μετέσχον τῶν μεταμεσημβρινῶν ἐλευθέρων συζητήσεων τῆς ὁλομελείας τοῦ Συνεδρίου καὶ δὴ τῶν ἐργασιῶν τῶν Ἐπιτροπῶν καὶ Ὑποεπιτροπῶν, τὰς ὀρθοδόξους ἀπόψεις ἐκτιθέμενοι καὶ ὑπὸ τοιοῦτον πνεῦμα τὴν σύνταξιν τῶν ἐκθέσεων ἐπιδιώκοντες. Ὀφείλω νὰ τονίσω τὴν μεγάλην προσοχήν, ἧς ἠξιοῦντο αἱ γνῶμαι αὐτῶν, καὶ τὴν προθυμίαν τῶν ἐκ τῶν ἄλλων Ἐκκλησιῶν καὶ Ὁμολογιῶν συναδέλφων των πρὸς ἀποδοχὴν αὐτῶν. Ἐντύπωσιν ἰδιαιτέρως ἀγαθὴν παρήγαγεν ἡ ὑπὸ τοῦ κ. Ἀμίλκα Ἀλιβιζάτου ἐν τῇ συνεδρίᾳ τῆς ὁλομελείας τῆς 5 Αὐγούστου ἀναγνωσθεῖσα ἡ «περὶ τῆς φύσεως τῆς Ἐκκλησίας» ἀνακοίνωσις, τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν κ. Χρυσοστόμου, κωλυθέντος νὰ παραστῇ αὐτοπροσώπως.

Παρὰ πάντα ὅμως ταῦτα ἐνισχύετο παρὰ τοῖς ἀντιπροσώποις τῶν ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν ἡ πεποίθησις, ὅτι ἡ ποθητὴ ἡμέρα τῆς ἑνώσεως τῶν Ἐκκλησιῶν θὰ ἀργήσῃ ἀκόμη ἐπὶ μακρὸν νὰ ἀνατείλῃ. Κατὰ τὴν παρὰ τῶν Ὑποεπιτροπῶν καὶ Ἐπιτροπῶν συζήτησιν ἐπὶ τῶν πρὸς μελέτην ζητημάτων καὶ τὴν διατύπωσιν τῶν ἐκθέσεων ἀνέκυπτον αἱ τεράστιαι δογματικαὶ διαφοραί, αἵτινες χωρίζουσι τοὺς Ὀρθοδόξους ἀπὸ τῶν Προτεσταντῶν. Ἐὰν ἐξαιρέσωμεν τὸ πρῶτον τῶν ὑπὸ συζήτησιν θεμάτων, «τὸ Διάγγελμα δηλ. τῆς Ἐκκλησίας πρὸς τὸν κόσμον», συνταχθὲν κατὰ τὴν διδασκαλίαν καὶ τὸ πνεῦμα τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, εἰς τὰ λοιπὰ ἡ ἀντίθεσις ὑπῆρξε τόσον μεγάλη, ὥστε ἠνάγκασε τοὺς ὀρθοδόξους ἵνα συνερχόμενοι εἰς ἀλεπαλλήλους πολυώρους συσκέψεις καθορίσωσι τὴν ἀπέναντι τοῦ Συνεδρίου στάσιν αὐτῶν, πρὸς ἀποφυγὴν πάσης ὁποθενδήποτε ἐξ ἀγαθοῦ συνειδότος ἢ καὶ ἐκ κακοβουλίας παρεξηγήσεως. Οὕτω δὲ συνέταξαν κοινὸν ὑπόμνημα ὑπογραφὲν ὑφ' ὅλων τῶν μετεχόντων τοῦ Συνεδρίου ἀντιπροσώπων τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν*.

Ἡ Δήλωσις αὕτη ἀναγνωσθεῖσα ἐν ἀγγλικῇ μεταφράσει ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Θυατείρων κ. Γερμανοῦ ἐν μέσῳ αὐτὸ τοῦτο νεκρικῆς σιγῆς, προὐξένησε βαθυτάτην ἐντύπωσιν, ἐζητήθη δὲ ἡ ἄμεσος ἐκτύπωσις καὶ διανομὴ «τοῦ σπουδαίου ἐγγράφου».

Ἐχαρακτηρίσθη ὡς τορπιλλισμὸς τοῦ ἔργου τοῦ Συνεδρίου ὑπό τινων· ἐτορπίλλισε δὲ τῷ ὄντι ὄχι τὸ Συνέδριον, ἀλλὰ τὴν ἀντίληψίν τινων τῶν μελῶν αὐτοῦ ὑπολαβόντων κακῶς, ὅτι τὸ μὲν συνέδριον ἐκλήθη διὰ τὴν ἐξεύρεσιν βάσεως πρὸς ἄμεσον ἕνωσιν τῶν Ἐκκλησιῶν, εἶναι δ' αὕτη ἐπιτευκτὴ δι' ἐκθέσεων διφορουμένων ἐκφράσεων. Ἡ δήλωσις τῶν ὀρθοδόξων

*) Ἐν τῇ ἐκθέσει ἕπεται τὸ κείμενον τοῦ ὑπομνήματος τούτου, παραλειπόμενον ἐνταῦθα ὡς δημοσιευθὲν ἤδη ἐν τῇ «Ἐκκλησίᾳ (ἀριθ. 37, σελ. 288) ὑπὸ τὸν τίτλον «Δήλωσις».

ἀπεσαφήνισε καὶ διελεύκανε τὴν ἐν τῷ Συνεδρίῳ κατάστασιν, διήνοιξε δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν ἀπατηθέντων ὅσον ἀφορᾷ τὸν πραγματικὸν αὐτοῦ σκοπὸν καὶ τὰ μέσα τῆς ἐπιτεύξεως αὐτοῦ, ἅτινα ἐκ τῆς ἀφορμῆς ταύτης λαβὼν ἀμέσως τὸν λόγον ἐπανέλαβε καὶ ἀκριβῶς καθώρισεν ὁ Πρόεδρος Ἐπίσκοπος Charles H. Brent εἰπὼν «ἐκτιμῶμεν τὴν εἰλικρίνειαν τῆς δηλώσεως ταύτης τῶν ὀρθοδόξων. Πλὴν δέον νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν, ὅτι σκοπὸς τοῦ παρόντος Συνεδρίου δὲν εἶναι ἡ ἐξεύρεσις βάσεως πρὸς ἄμεσον ἕνωσιν τῶν Ἐκκλησιῶν. Σκοπὸς αὐτοῦ εἶναι νὰ γνωρίσωμεν τὰς διαφορὰς τῶν ἐπὶ μέρους Ἐκκλησιῶν καὶ τὰς ὁμοιότητας αὐτῶν. Διὰ τοῦτο εὐχαριστοῦμεν τοὺς ὀρθοδόξους, οἵτινες σαφῶς καθώρισαν τὴν θέσιν αὐτῶν καὶ ἐξέθηκαν εἰλικρινῶς τοὺς λόγους, οἵτινες ἐμποδίζουσιν αὐτοὺς νὰ λάβωσι στάσιν θετικὴν ὅσον ἀφορᾷ τὰς 5 τελευταίας ἐκθέσεις τοῦ συνεδρίου».

Καὶ ἐὰν βεβαίως ὁ πραγματικὸς σκοπὸς τοῦ Συνεδρίου ἦτο, ὡς καὶ ἦτο, ὁ ἀνωτέρω ἐκτιθέμενος, ὀφείλω νὰ ὁμολογήσω, ὅτι ἐπέτυχε τοῦτο τοῦ σκοπουμένου, ὡς διατυποῖ αὐτὸ ὁ Ἐπίσκοπος Charles H. Brent ἐν τῷ ἀπὸ 22 Αὐγούστου ἐν. ἔτ. διαγγέλματί του πρὸς τὰ μέλη τοῦ Συνεδρίου: «Γράφω ὑμῖν μὲ τὴν πεποίθησιν ὅτι θὰ χαρῆτε ἐπὶ τῷ βραχεῖ ἀπολογισμῷ ὅσων διὰ τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ συντελέσθησαν ἐν τῷ Π. Σ. Πίστεως καὶ Διοικήσεως Οὐδέποτε προηγουμένως ἐν τῇ Ἱστορίᾳ τόσον μεγάλη προσπάθεια ἐγένετο ἐν τῇ κατευθύνσει τοῦ θελήματος τοῦ Θεοῦ πρὸς τὴν ἕνωσιν. Νέαι φιλίαι ἐδημιουργήθησαν, ὁρίζοντες διηυρύνθησαν, νέαι μεγάλαι ἀπόψεις διηνοίγησαν. Ἐὰν ὑπάρχωσι καί τινα σημεῖα ἀποθαρρυντικά, ἂς ἔχωμεν ἐν νῷ ὅτι ἐπαυξάνομεν αὐτὰ μεμψιμοιροῦντες καὶ συζητοῦντες περὶ αὐτῶν μετὰ τῶν ἄλλων. Ὁ Θεὸς ὑπῆρξε τόσον πασιφανῶς μεθ' ἡμῶν, ὥστε ὀφείλομεν νὰ κτίζωμεν ἐπὶ τῶν ἐπιτυχιῶν ἡμῶν, παρὰ νὰ θρηνῶμεν ἐπὶ τῶν ἀποτυχιῶν. Ἐν πρώτοις ἐπετύχομεν ὁμογνωμίαν ἐπὶ τοῦ διαγγέλματος τῆς Ἐκκλησίας πρὸς τὸν κόσμον, ὅλων τῶν μελῶν ὁλοψύχως ἀποδεξαμένων τὴν ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου ἔκθεσιν. Ἔχομεν τὴν ἱκανοποίησιν νὰ εἰξεύρωμεν, ὅτι μέγα μέρος ὀπαδῶν τοῦ Χριστοῦ συνελθόντες ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἐν Συνεδρίῳ εἶναι ἀπολύτως σύμφωνοι ἐν τῷ σπουδαιοτάτῳ τούτῳ Διαγγέλματι. Ἐπίσης συνεφωνήσαμεν εἰς τὴν ὑποβληθεῖσαν ἐπίσημον προοιμιακὴν ἔκθεσιν τῶν ἐργασιῶν τοῦ Συνεδρίου, ἥτις περιεῖχε κλῆσιν πρὸς τὴν ἕνωσιν.....Ὅταν ἀναλογιζώμεθα τὴν μετ' ἀφοσιώσεως προθυμίαν τῶν μελῶν τοῦ Συνεδρίου νὰ ἀποβλέπωσιν εἰς τὰ ζητήματα τῶν ἄλλων ὡς εἰς ἴδια καὶ νὰ μελετῶσι τὰς ἀπόψεις τῶν ἄλλων μετ' ἠρεμίας ἐπὶ τῷ τέλει τῆς ἐξευρέσεως τῆς ἀληθείας, θεωροῦμεν μεγάλην ἡμῶν ὑποχρέωσιν νὰ εὐχαριστήσωμεν τὸν Θεόν, ὅτι καὶ ἐν αὐταῖς ταῖς διαφοραῖς ἡμῶν εὕρομεν νέαν ἔκφρασιν τῆς ἑνότητος. Εὑρισκόμεθα ἀκόμη πολὺ πλησίον πρὸς τὸ Συνέδριον, ὥστε νὰ ἐκτιμήσωμεν τὴν πλήρη αὐτοῦ ἀξίαν ἢ τὰ τελικά του ἀποτελέσματα, ἀλλ' ἔχομεν πάντα λόγον νὰ πιστεύωμεν, ὅτι, ὡς ὁ Θεὸς θαυμασίως τὴν χάριν Αὐτοῦ ἐξέχεεν ἐφ' ἡμᾶς, οὕτω καὶ θὰ εὐλογήσῃ τὸ ἐγχείρημα ἡμῶν πρὸς προαγωγὴν τοῦ μεγάλου Αὐτοῦ σκοποῦ».

Καὶ δὲν δυνάμεθα εἰμὴ νὰ ἐπικροτήσωμεν τοὺς λόγους τούτους τοῦ πρωτεργάτου καὶ Προέδρου τοῦ Συνεδρίου Ἐπισκόπου Charles H. Brent, τοῦ ἐργασθέντος καὶ ἐργαζομένου μετὰ πίστεως βαθείας ἐπ' Ἐκεῖνον, ὑπὲρ τῆς πραγματοποιήσεως τῆς εὐχῆς τοῦ ὁποίου «ἵνα πάντες ἓν ὦσι» πολυτίμους καταβάλλει ἀγῶνας καὶ πόνους. Ἐὰν ἀπίδωμεν εἰς τὰ ἀνθρώπινα μέσα, τὸ πρᾶγμα δὲν φαίνεται ἐπιτευκτὸν ἐν μέλλοντι λίαν προσεχεῖ· δὲν πρέπει ὅμως ὡς χριστιανοὶ νὰ λησμονῶμεν ὅτι, «ἡ δύναμις» τοῦ Νυμφίου τῆς Ἐκκλησίας, οὗ αἱ βουλαί εἰσιν ἀποκεκρυμμέναι ἀπὸ τῶν πεπερασμένων ἡμῶν ὀφθαλμῶν, «ἐν ἀσθενείᾳ τελοῦνται». Τὰς ἀσθενεῖς δ' ἡμῶν δυνάμεις ὀφείλομεν νὰ ἀφιερώσωμεν ἐπὶ τὸ ἔργον, ὃ βεβαίως θὰ στέψῃ ποτὲ ἡ ἐπιτυχία διὰ τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ.

Ἡ Ὀρθόδοξος ἰδιαίτατα Ἐκκλησία, ἡ ἀλύμαντον διατηρήσασα διὰ τῶν αἰώνων τὴν διδασκαλίαν τοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν Ἀποστόλων, ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία, πρὸς ἣν μετ' ἰδιαιτέρου σεβασμοῦ ἀποβλέπουσιν αἱ λοιπαὶ ἐκκλησίαι καὶ ὁμολογίαι, ἐὰν δὲν δύναται ἕνεκα τῶν γνωστῶν ἀντιξόων καιρικῶν περιστάσεων νὰ ἡγῆται μιᾶς τοιαύτης κινήσεως, ἔχει ὅμως καθῆκον νὰ μετέχῃ ἐνεργῶς αὐτῆς διδάσκουσα, διαφωτίζουσα, καὶ ὡς ἄλλη στήλη φωτὸς καθοδηγοῦσα τοὺς ἐν τῷ σκότει πρὸς τὸ φῶς τῆς Ἀληθείας, ἧς ἡ ἐπίγνωσις θὰ συνεπάγηται τὴν ἑνότητα, μετ' ἐπιστασίας πρὸς τοῦτο μελετῶσα τὰς ὑπὸ τοῦ Συνεδρίου καταρτισθείσας ἐκθέσεις, ὧν ἀπεφασίσθη ἡ ἐπίσημος ὑποβολὴ εἰς τὰς μετασχούσας τούτου Ἐκκλησίας καὶ ὁμολογίας.

Ἐλάχιστος ἐν Χριστῷ Ἀδελφὸς

† ὁ Ναυπακτίας καὶ Εὐρυτανίας ΑΜΒΡΟΣΙΟΣ

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΩΝ ΕΝΟΡΓΑΝΩΝ ΟΝΤΩΝ

ΥΠΟ HANS DRIESCH

[Συντομωτάτη περίληψις ὑπὸ Σ. Μ. Καλλιάφα]

(Τέλος)

Στ΄. Ἄμεσος θεμελίωσις τῆς περὶ ἐντελεχείας διδασκαλίας.

Εἰς τὴν Λογικήν, τὴν ὁποίαν ὁ Driesch ὀνομάζει ταξιλογίαν, περιλαμβάνει καὶ τὴν γενικὴν ψυχολογίαν. Ἐντεῦθεν ἐξηγεῖται, διατί, ἐνῷ ἐνταῦθα πρόκειται περὶ τῆς ***λογικῆς*** θεμελιώσεως τῆς θεωρίας περὶ τῆς ζωτικῆς ἀρχῆς, γίνεται μόλα ταῦτα ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ κεφαλαίου τούτου λόγος περὶ ζητήματος κοινῶς ψυχολογικοῦ θεωρουμένου, ἤτοι περὶ τοῦ ψυχοφυσικοῦ παραλληλισμοῦ. Τοῦτον προσφυέστερον ὁ Driesch καλεῖ ψυχομηχανικὸν παραλληλισμόν, διότι κατ' αὐτὸν τὰ ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ συμβαίνοντα νοοῦνται ὅλως μηχανικῶς. Τὸν ψυχομηχανικὸν τοῦτον παραλληλισμὸν ἀναιρεῖ ὁριστικῶς ὁ Driesch· τῆς δ' ἀναιρέσεως ταύτης ἄμεσον ἐπακολούθημα εἶναι ἡ ἀπόδειξις τῆς ἀληθείας τῆς θεωρίας περὶ τῆς ζωτικῆς ἀρχῆς.

Ἐπακολουθεῖ κατόπιν διὰ μακρῶν ἡ ἐξέτασις τῆς ἐννοίας τοῦ ὅλου, τῆς ***ὁλότητος,*** τὴν ὁποίαν ὁ Driesch κατατάσσει εἰς τὴν τάξιν τῶν κατηγοριῶν, τῶν ἐμφύτων δηλονότι καὶ ἁπλουστάτων καὶ εἰς ἄλλας μὴ δυναμένων νὰ ἀναχθῶσιν ἐννοιῶν. Ἐκ δὲ τοῦ διὰ πειραμάτων ἀποδεδειγμένου γεγονότος, ὅτι ὅλον τι, ἐξ οὗ ἀφῃρέθησαν μέρη, ***γίνεται πάλιν ὅλον τι,*** (τὸ γεγονὸς δὲ τοῦτο δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀναχθῇ εἰς προϋπαρχούσας ἐπὶ μέρους αἰτίας), τὸ γεγονὸς λοιπὸν τοῦτο ***ἀπαιτεῖ*** νὰ παραδεχθῶμεν τὴν ὕπαρξιν φυσικοῦ τινος παράγοντος, ὁ ὁποῖος τακτοποιεῖ τὰ μέρη οὕτως, ὥστε νὰ ἀποτελῆται ὅλον τι· ἐὰν δέ τις θελήσῃ νὰ ἀρνηθῇ τὴν ὕπαρξιν τοῦ παράγοντος τούτου, ὀφείλει νὰ ἀποστῇ ἅπαξ διὰ παντὸς πάσης ἀποπείρας κατανοήσεως τοῦ μνημονευθέντος γεγονότος.

Δὲν ἔχομεν ἐνταῦθα οὔτε χρόνον, οὔτε χῶρον ἐπαρκῆ διὰ νὰ ἐκθέσωμεν ὅσα ὁ Driesch καὶ ἐν τῇ φιλοσοφίᾳ τῶν ἐνοργάνων ὄντων, ἰδίᾳ δ' ὅμως ἐν τῇ «Διδασκαλίᾳ περὶ τοῦ ὄντως ὄντος» ἐκθέτει ***ἀπὸ μεταφυσικῆς ἀπόψεως*** περὶ ἐντελεχείας, περὶ ψυχῆς καὶ περὶ Θεοῦ. Ὅσα παρεθέσαμεν ἐνταῦθα εἶνε, νομίζομεν, ἀρκετά, ὥστε νὰ πεισθῇ τις, ὅτι πέραν τῆς ὕλης ὑπάρχει καὶ ἕτερόν τι, ἀνώτερον καὶ ἀρχικώτερον ταύτης· εἶναι ἀρκετόν, ὅτι κατεδείχθη ἐνταῦθα, ὅτι ἡ ***θεωρία τοῦ ὑλισμοῦ καὶ πᾶσα ἐν γένει μηχανικὴ θεωρία εἶναι θεωρία τῶν καθυστερημένων ἐπιστημόνων.*** Ἀλλ' ἵνα προσφέρωμεν εἰς τοὺς ἀναγνώστας ἡμῶν ἕν, συντομώτατον, τεκμήριον τοῦ γενικοῦ πνεύματος, τὸ ὁποῖον ἐμπνέει ὁλόκληρον τὸ φιλοσοφικὸν σύστημα τοῦ Driesch, πληροφοροῦμεν αὐτούς, ὅτι περὶ τὸ τέλος ἑνὸς τῶν κυρίων αὐτοῦ ἔργων ὁ Driesch ἐπαναλαμβάνει διὰ τὸν ἑαυτόν του τὸ τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ: «Ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ κόσμου τούτου».

Ἠθέλομεν ἐπ' ἴσης εὐλόγως καταπαύσει ἐνταῦθα τὸν λόγον, ἂν μὴ ἐκρίνομεν καλὸν νὰ παραθέσωμεν ἐν εἴδει παραρτήματος μετάφρασιν τοῦ ἐπιλόγου τῆς «φιλοσοφίας τῶν ἐνοργάνων ὄντων», τὸν ὁποῖον δυνάμεθα νὰ ἐπιγράψωμεν:

Κάντιος—Καντιανοὶ καὶ ἡ τῶν χαρακτήρων ἀπὸ πάσης ἀπόψεως ἀστάθεια κατὰ τοὺς ἡμετέρους χρόνους.

Χωρὶς νὰ μελετήσουν καὶ νὰ γνωρίζουν τι ***πλέον τοῦ ὀνόματος τοῦ*** Driesch οἱ Νεοκαντιανοὶ (π. χ. ὁ Cohen, ὁ κύριος αὐτῶν ἀρχηγός) ἀπεκάλεσάν ποτε τὴν θεωρίαν αὐτοῦ σφάλμα τοῦ πολιτισμοῦ, διότι ἐνόμισαν, ὅτι ἐπαναλαμβάνεται παλαιὰ θεωρία μὲ τὰ παλαιὰ ***ἀσθενέστατα*** αὐτῆς ἐπιχειρήματα καὶ δὲν ἠθέλησαν νὰ ῥίψουν βλέμμα εἰς τὰ στερεὰ αὐτῆς ***νέα*** θεμέλια, τὰ ὁποῖα παρέχουν εἰς αὐτὴν αἱ ***σύγχρονοι φυσικαὶ ἐπιστῆμαι.*** Ἄριστα γινώσκοντες τὸ σύστημα τῶν νεοκαντιανῶν μαθηταὶ τοῦ Driecsh, ἐξ ἄλλων φιλοσοφημάτων καταφυγόντες ὕστερον εἰς τὸ τοῦ Driesch, ἀποκρίνονται ὅτι αἱ νεοκαντιαναὶ σχολαὶ εἶναι «ἡ χειροπέδη τοῦ πολιτισμοῦ». «Διὰ τοῦ Καντίου καὶ τῶν ὀπαδῶν αὐτοῦ, λέγει ὁ Driesch, ἡ θεωρία περὶ τῶν πολλῶν «ἀπόψεων», καθ' ἃς δύναται νὰ ἐρευνᾶται τὸ ὑπάρχον, μάλιστα δὲ ἡ θεωρία περὶ τῶν «πολλῶν ἀληθειῶν» εἰσέδυσε βαθύτατα εἰς τὴν συνείδησιν τῆς ἐποχῆς ἡμῶν καὶ συνετέλεσεν ὅλως ἐξαιρετικῶς εἰς τὴν ἀστάθειαν τῶν τῆς ἐποχῆς μας, ἡ ὁποία ἀστάθεια ἐμφανίζεται δυστυχῶς ὑπὸ πᾶσαν δυνατὴν ἔποψιν. Κατὰ τῆς περὶ ἀπόψεων διδασκαλίας ταύτης ὀξύτατα ἠγωνίσθη, χωρὶς ῥητῶς μέχρι τοῦδε νὰ δηλωθῇ, τὸ ἔργον ἡμῶν τοῦτο.

Κατὰ τὴν σήμερον ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον συνήθη γνώμην ὁ φυσιοδίφης ἐργάζεται δι' ἴδιον λογαριασμόν, μάλιστα δὲ «ἀνάγκη», ὡς λέγεται, κατὰ τὴν ἐργασίαν αὐτοῦ νὰ ἀκολουθῇ τὴν μηχανικὴν θεωρίαν ἀδιαφορῶν ἐντελῶς, ἂν ἐρευνᾷ ἄψυχα ἢ ζῶντα ὄντα. Ἀλλὰ καὶ ὁ περὶ τὴν ἠθικὴν ἀσχολούμενος γράφει τὰ πορίσματα αὐτοῦ εἰς τὸ βιβλίον του, χωρὶς καὶ νὰ ῥίψῃ βλέμμα εἰς τὸ βιβλίον τοῦ φυσιοδίφου. Ὡσαύτως δὲ ἐν τῇ αὐτῇ πρὸς ἀλλήλους διατελοῦν σχέσει ἀδιαφορίας ὁ ἀκραιφνῶς περὶ τὴν λογικὴν ἀσχολούμενος,

ΚΥΡΙΑΚΟΔΡΟΜΙΟΝ

Ἡμερομηνία		Κυριακαὶ Εὐαγγελίων	Κυριακαὶ Ἀποστόλων	Ἑωθινά	Ἦχοι
ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ	6	Κυρ. Ζ Λουκᾶ	Κυριακὴ ΚΑ'	Ι'	δ'
	13	Κυρ. Η' Λουκᾶ	Ἰωάννου Χρυσοστόμου	ΙΑ	πλ. α
	20	Κυρ. Θ' Λουκᾶ	Κυριακὴ ΚΓ'	Α'	πλ. β
	27	Κυρ. ΙΓ' Λουκᾶ	Κυριακὴ ΚΔ'	Β'	βαρὺς

ὁ ἀκραιφνὴς αἰσθητικός, ὁ μεταφυσικός, ὁ ψυχολόγος. Πολλάκις δὲ μάλιστα ῥητῶς ἀπαγορεύεται καὶ ἁπλῶς, νὰ ῥίπτῃ τις ἐκ τούτων βλέμμα εἰς τὸ βιβλίον τῆς «ἀληθείας» τοῦ ἄλλου.

Τοιοῦτόν τι δὲ ἔπειτα καλεῖται «ἀγάπη πρὸς τὴν ἀλήθειαν» ἤ, φιλοσοφία.

Ἀλλ' ἡμεῖς νομίζομεν, ὅτι πᾶς ἐργάτης ζητῶν τὴν τάξιν καὶ τὴν γνῶσιν ὑπηρετεῖ **εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν δέσποιναν. Δὲν** πιστεύομεν ὅθεν, ὅτι ὁ φυσιοδίφης ἐρευνᾷ μὲν τῇ ἀληθείᾳ «τὸ αὐτό», τὸ ὁποῖον ἐρευνᾷ καὶ ὁ περὶ τὴν ἠθικὴν ἀσχολούμενος, ἀλλ' «ἀπὸ ἄλλης τινὸς ἀπόψεως», δὲν πιστεύομεν, ὅτι κατ' οὐδένα τρόπον πρέπει νὰ ἀλλάζῃ ποτὲ τὴν «ἄποψίν» του, καὶ ὅτι οὐδαμῶς ἐνδιαφέρει ἡ ἁρμονία τῶν πορισμάτων τῶν ἀπὸ διαφόρων ἀπόψεων γινομένων ἐρευνῶν. Τοὐναντίον ἡμεῖς νομίζομεν, ὅτι πάντες οἱ διάφοροι πνευματικοὶ ἐργάται, οἱ ὁποῖοι ὀνομάζονται ποικιλοτρόπως, ἐπεξεργάζονται **διάφορα μέρη** τοῦ αὐτοῦ ὅλου, καὶ ὅτι ἕκαστος ἐξ αὐτῶν ἔχει ἐπιτακτικὸν καθῆκον νὰ ἐνδιαφέρεται περὶ τῶν κυρίων πορισμάτων πάντων τῶν λοιπῶν.

Διότι τὸ ὅλον τῆς γνώσεως ὀφείλει νὰ εἶναι **Ἕν.** Ὑπὸ τὴν ἔννοιαν **ταύτην** τὸ σύγγραμμα ἡμῶν τοῦτο ἤρχισε μὲν ἀπὸ τὴν ἐμβρυολογίαν τοῦ θαλασσίου ἐχίνου, ἐτελείωσε δὲ μὲ τὴν καθαρὰν λογικήν, ψυχολογίαν, ἠθικὴν καὶ μεταφυσικήν. **Ἓν** μέγα πρόβλημα προέκειτο εἰς αὐτό, τοῦ ὁποίου ἐπελήφθη ἀκολουθοῦν μὲν ἰδιαιτέραν ὁδόν, καλῶς δὲ γινώσκον, ὅτι θὰ ἠδύνατο νὰ ἐπιληφθῇ τις τοῦ προβλήματος αὐτοῦ καὶ ἄλλην τινὰ ὁδὸν ἀκολουθῶν. Διάφοροι ὅμως ὁδοὶ δὲν εἶναι διάφοροι «ἀπόψεις» καθὼς νομίζουν οἱ συγχρονισμένοι.

Τὸ σύγγραμμα ἡμῶν τοῦτο θὰ ἠδύνατο νὰ τελειώσῃ καὶ μὲ τὸ θεολογικὸν πρόβλημα, ἐὰν μὴ εἴχον ἐκθέσει ἀλλαχοῦ ὅσα δύνανται ἐν γένει νὰ λεχθοῦν περὶ αὐτοῦ κατ' ἀπηκριβωμένην γνῶσιν.

Ἐν τέλει, κυρίως εἰπεῖν, εἶναι βεβαίως **πᾶν μερικὸν πρόβλημα μέρος τοῦ περὶ Θεοῦ προβλήματος».**

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Βοσσουέτος.

Τῇ 27 λήξαντος Σεπτεμβρίου συνεπληρώθησαν τρεῖς ἑκατονταετηρίδες ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ μεγίστου τῶν Γάλλων ἐκκλησιαστικῶν ῥητόρων διασήμου Jacques Benigne Bossuet. *Γεννηθεὶς ἐν* Dijon *τῆς Γαλλίας ἀνεδείχθη ἡ ἐπιφανεστέρα ἐκκλησιαστικὴ προσωπικότης ἐξ ὅσων ἐνεφάνισέ ποτε ἡ Γαλλία, διότι διεκρίθη ἐξ ἴσου ὡς ἱστορικός, ὡς θεολόγος, ὡς φιλόσοφος, ὡς πολεμικὸς συζητητής, μάλιστα δὲ ὡς δεινότατος ἐκκλησιαστικὸς ῥήτωρ. Οἱ ἐκκλησιαστικοὶ αὐτοῦ λόγοι διακρίνονται διὰ τὴν δροσερότητα, τὴν θερμότητα καὶ τὸ μεγαλοπρεπῶς ἐντυπωτικόν. Τούτους πρὸ τῆς ἐκφωνήσεως ἔγραφε μὲν καὶ εἶτα ἀνεθεώρει καὶ ἐξειργάζετο ἐπιμελῶς, οὐδέποτε ὅμως ἐξεφώνει κατὰ λέξιν ἀποστηθίζων, ἀλλὰ πάντοτε κατὰ τὴν ἐκφώνησιν ἐπεισάγων νέας ἐννοίας καὶ ἀναπτύξεις· διὰ τοῦτο τὰ διασωθέντα χειρόγραφα αὐτῶν, πλὴν ὀλιγίστων ἐξαιρέσεων, δὲν ἀπεικονίζουν τοὺς ὁλοκληρωτικοὺς λόγους τοῦ μεγάλου ῥήτορος. Τὰ θέματά του πάντοτε σχεδὸν ἐλάμβανεν ἐκ τῆς ἁγ. Γραφῆς, πρότυπα δὲ πρὸς μελέτην καὶ μίμησιν ἐκ τῶν πατέρων τῆς Ἐκκλησίας ἔχων πάντοτε τὸν ἱερὸν Αὐγουστῖνον καὶ τὸν ἅγιον Χρυσόστομον, διέτριβε μᾶλλον περὶ ἠθικὰ ἢ δογματικὰ θέματα. Ὁ μόνος λόγος του, ὅστις ἐτυπώθη ζῶντος αὐτοῦ, ἦτο ὁ «περὶ τῆς ἑνότητος τῆς Ἐκκλησίας», ὃν ἐξεφώνησεν ἐν Παρισίοις κατὰ Νοέμβριον τοῦ 1681 κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως τοῦ κλήρου. Ἐν αὐτῷ ἀναγνωρίζων τὸ πρωτεῖον τοῦ ἀπ. Πέτρου καὶ τῶν διαδόχων αὐτοῦ, ἀποκρούει τὴν ἐκκλησιαστικὴν μοναρχικότητα, ἐκφράζεται κατὰ τῆς παπικῆς δικαιοδοσίας ἐπὶ τῶν κοσμικῶν ἀρχόντων, φρονεῖ ὅτι οἱ ἐπίσκοποι εἶνε ἀντιπρόσωποι τοῦ Χριστοῦ οὐχὶ δὲ τοῦ πάπα, καὶ ὅτι τὸ κῦρος τοῦ πάπα εἶνε κατώτερον τοῦ τῆς Οἰκουμενικῆς Συνόδου, ὅτι δὲ τότε μόνον ὁ πάπας εἶνε ἀλάθητος, ὅταν ὁμιλῇ τῇ συναινέσει τῆς ὅλης Ἐκκλησίας. Κατὰ τοὺς νεωτέρους χρόνους ὅλως ἐξαιρετικὴ ἐπεδείχθη φροντὶς πρὸς περίσωσιν παντὸς ὅ,τι ἀφορᾷ εἰς τὸν Βοσσουέτον. Κατὰ τὴν πρώτην μάλιστα πενταετίαν τῆς παρούσης ἑκατονταετηρίδος εἶχεν ἱδρυθῇ εἰδικὸν περιοδικὸν ὑπὸ τὸν τίτλον* «La Revue Bossuet» *ἐπὶ μόνῳ τῷ σκοπῷ τῆς ἐν αὐτῷ δημοσιεύσεως τῶν ἀνεκδότων αὐτοῦ καταλοίπων. Ἡ τοιαύτη διὰ τὸν Βοσσουέτον διάκρισις εἶνε μοναδικὴ εἰς τὰ χρονικὰ τῶν εὐνοηθέντων ὑπὸ τῆς δόξης ἀνδρῶν. Οἱ τόμοι τῆς μεγάλης συλλογῆς τῶν ἔργων του ἀριθμοῦνται εἰς τριάκοντα καὶ ἕνα. Ἐν τῇ μεγαλοπρεπῶς πο-*

λυτελεῖ ἐκδόσει τῇ ὑπὸ τὸν γενικὸν τίτλον «Les Grands Ecrivains de la France» ὁ κατὰ τὸ ἐνεστὼς ἔτος ἐκδοθεὶς 50ὸς τόμος τῆς μνημειώδους ταύτης συλλογῆς εἶνε ἀφιερωμένος εἰς τὸν Βοσσουέτον ἐπὶ τῇ τριακοσιετηρίδι αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ θανάτου του, περιέχει δὲ 3,244 ἐπιστολὰς τοῦ ἐπιφανεστάτου τούτου ἐκκλησιαστικοῦ ἀνδρός. Πάντες οἱ νεώτεροι δόκιμοι ἐκκλησιαστικοὶ ῥήτορες, μετὰ τὰ ῥητορικὰ πρότυπα τῶν μεγάλων τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας πατέρων, οἵτινες διεκρίθησαν ἐπὶ ἀπαραμίλλῳ ῥητορικῇ δεινότητι, ἐνδελεχῶς ἐμελέτων καὶ μελετῶσι τὰ ῥητορικὰ προϊόντα τοῦ μεγάλου Γάλλου ῥήτορος, ἡ δεινότης τῶν ὁποίων ἀπομένει πάντοτε θαυμαστὴ κατὰ πάντα τὰ εἴδη τοῦ ῥητορικοῦ λόγου.

Πανεπιστήμιον καὶ Κράτος.

Ἐξ ἀφορμῆς τῶν κατὰ τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα σημειωθέντων ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ ἐκτρόπων φοιτητικῶν σκηνῶν ἡ Σύγκλητος διὰ πολλοστὴν φορὰν ἠσχολήθη περὶ τῶν ὀλιγαρίθμων ἐκείνων φοιτητῶν, οἵτινες ὄργανα τοῦ ἐπεισάκτου εἰς τὴν χώραν κομμουνισμοῦ παρέχοντες ἑαυτοὺς ἐπιμένουσι νὰ ταράττωσι τὴν μεγίστην τῶν φοιτητῶν πλειονότητα. Τὸν μείζονα ὅμως θόρυβον προξενοῦσι κυρίως οἱ παρείσακτοι φορεῖς τῆς κομμουνιστικῆς συγχύσεως, οἵτινες, εἴτε ὡς ψευδοφοιτηταί, τυπικῶς ἐγγεγραμμένοι εἰς τὸ Πανεπιστήμιον σοβετικαῖς δαπάναις, εἴτε ὡς μέλη κομμουνιστικῶν σωματείων ἄσχετα ὅλως πρὸς τὸ πανεπιστημιακὸν σῶμα, εἶνε οἱ κύριοι δημιουργοὶ τῶν ἐν τῷ πανεπιστημιακῷ περιβόλῳ ἀσχημιῶν. Καὶ αἱ μὲν πανεπιστημιακαὶ ἀρχαὶ πράττουσι τὸ καθῆκόν των· ἀλλ' ὀφείλει πρὸ παντὸς τὸ Κράτος νὰ βοηθήσῃ τὸ Πανεπιστήμιον ἵνα εὐκολώτερον καὶ ταχύτερον καθαρθῇ ὁ φοιτητικὸς κόσμος ἀπὸ τῶν ὀλίγων μέν, ἀλλ' ἐνοχλητικῶς λυμαινομένων τὰς φοιτητικὰς τάξεις στοιχείων.

Θλιβερωτέρα συνέχεια.

Οἱ ἀναγνῶσται γνωρίζουσιν ἤδη ἐκ τῶν ὀλίγων περὶ τοῦ θλιβεροῦ ἀπολογισμοῦ ἐν τῷ προηγουμένῳ φύλλῳ γραφέντων, εἰς ποίαν κόλασιν μετεβλήθη ὁ ὑπεσχημένος παράδεισος τοῦ ἐν Ῥωσίᾳ ἐφηρμοσμένου μαρξισμοῦ· Ἀλλ' ἔτι θλιβερωτέρα προδίδεται ἡ συνέχεια. Καὶ ἐπὶ τσαρικοῦ καθεστῶτος—λέγει ἡ συνέχεια αὕτη—αἱ φυλακαὶ ἦσαν πολλαὶ ἐν Ῥωσίᾳ, εὐλόγως δ' ἡ ὑπὸ τοῦ κομμουνισμοῦ διαφήμισίς των συνετέλεσεν εἰς τὴν ἐπικράτησιν τοῦ μπολσεβισμοῦ, ὑπὸ τὴν σκιὰν τοῦ ὁποίου ἠλπίζετο ἡ ἐξαφάνισίς των. Καὶ ὅμως παραδόξως αἱ τσαρικαὶ φυλακαὶ οὐ μόνον ἐτριπλασιάσθησαν νῦν, ἀλλ' ἐδημιουργήθησαν νέοι σταθμοὶ φυλακῶν, καὶ εἰς τοὺς τοίχους ὄχι τῶν παλαιῶν τσαρικῶν, ἀλλὰ τῶν νῦν τοῦ μπολσεβισμοῦ φυλακῶν ἀναγινώσκονται ἔγγλυφα ὁποῖα ἡ ἀκόλουθος ἀποφθεγματικὴ ῥῆσις: «Ὑπάρχουν ἐδῶ τριῶν εἰδῶν Ῥῶσοι: ἐκεῖνοι ποὺ ἦσαν εἰς τὴν φυλακήν, ἐκεῖνοι ποὺ εἶνε εἰς τὴν φυλακὴν καὶ ἐκεῖνοι ποῦ θὰ εἶνε εἰς τὴν φυλακήν». Ποῦ νὰ ἀντιληφθοῦν αὐτὴν τὴν κατάστασιν οἱ ὑπὸ τὴν χειραγωγίαν καὶ κηδεμονείαν τῶν ἀρχῶν ἐπισκεπτόμενοι τὴν σημερινὴν Ῥωσίαν ἵνα ἀποκομίσουν ἐντυπώσεις ἀπὸ τοῦ καθεστῶτος τοῦ νέου! «Ἡ Ῥωσία—λέγει ὁ Κόπμαν—εἶνε χώρα ἀπέραντος, καὶ οἱ μπολσεβικοὶ θεωροῦν τὴν Μόσχαν καὶ τὴν Πετρούπολιν ὡς τὰς προθήκας της. Καταβάλλουν πᾶσαν προσπάθειαν νὰ εἶνε αὐταὶ αἱ δύο πόλεις ἐν τάξει. Καὶ δι' αὐτὸ αἱ ἐντυπώσεις τῶν ξένων εἶνε πάντοτε ἀνακριβεῖς. Ἂς προχωρήσουν ὀλίγον βαθύτερον, καὶ τότε θὰ ἴδουν τί γίνεται εἰς τὴν Ῥωσίαν.

Ἑορτασμὸς συμφορᾶς.

Τὴν τρομερὰν αὐτὴν δυστυχίαν τῆς δεκαετηρίδος των ἐβουλεύθησαν νὰ ἑορτάσουν οἱ ταγοὶ τοῦ ῥωσικοῦ κομμουνισμοῦ ὅσον τὸ δυνατὸν πανηγυρικώτερον ἐντὸς «πελάγους» ἐρυθρῶν σημαιῶν καὶ διὰ τῆς γνωστῆς ἀθέου καὶ ἀντιθρησκευτικῆς φιλολογίας των. Μὲ ἐλπίδας ἥρπασαν τὴν ἀρχὴν οἱ μπολσεβικοί, καὶ μετὰ δεκαετίαν ὅλην, ἀφοῦ ἠναγκάσθησαν νὰ ἀνακρούσουν πρύμναν ἐν πολλοῖς πρὸς τὸν «ἀστισμόν», ἀκόμη τρέφονται μὲ ἐλπίδας, ἀφοῦ χθὲς ἀκόμη ὁ ἐπὶ τῆς παιδείας σύντροφος Λουνατσάρσκη ἐδήλου ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν ῥωσικῶν σχολείων κατωρθώθη νὰ αὐξηθῇ καθ' ἅπασαν τὴν διαρρεύσασαν δεκαετίαν μόνον 4 ο/ο ἐν συγκρίσει πρὸς τὸ τσαρικὸν 1913, μὲ τὴν προσθήκην, ὅτι «ἐλπίζεται» νὰ αὐξηθῇ «κάπως» κατὰ τὰ ἐφεξῆς ἔτη. Ταύτης τῆς «συμφορᾶς» παρασκευάζεται ὁ ἑορτασμὸς ἐν μέσῳ τῶν συμβόλων τοῦ χυθέντος καὶ τοῦ ἐπιδιωκομένου νὰ χυθῇ αἵματος ὑπὸ συστήματος, τὸ ὁποῖον πρὸς φενακισμὸν τῶν εὐπίστων καὶ ἠλιθίων ἐπηγγέλθη τὴν ἰσότητα, τὴν ἀδελφότητα, τὴν δικαιοσύνην, τὸν ἀνθρωπισμὸν καὶ δὲν γνωρίζομεν τί ἄλλο ἀκόμη ἐκ τῶν ὑψηλῶν καὶ εὐγενῶν ἀγαθῶν, πρὸς τὰ ὁποῖα νὰ ἀτενίσῃ εἶνε ἀνάξιον.

Ἡ ἀπόπειρα.

Σύμπαν τὸ ἑλληνικὸν ἀπέμεινε κατάπληκτον ἐκ τοῦ ἀγγέλματος τῆς κατὰ τῆς ζωῆς τοῦ Προέδρου τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας στυγερᾶς ἀποπείρας. Μικροῦ δεῖν καὶ ὁ ἀκακώτερος καὶ προσηνέστερος τῶν Ἑλλήνων, ἀλλὰ καὶ ὁ πολλαχῶς συνδεόμενος πρὸς ἐνδόξους σελίδας τῆς ἱστορίας τῆς Ἑλλάδος ναύαρχος ἔπιπτε θῦμα ἑνὸς τροφίμου τοῦ κομμουνισμοῦ, ἀπο-

τολμήσαντος τὴν ἀποτροπαιοτέραν τῶν ἀνθρωποκτονιῶν ὑπὸ τὸ κράτος τῶν καπνῶν τῆς ἀπαισιωτέρας «ἰδεολογίας». Τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος, τὸ ὁποῖον ἐδείχθη ἀνεκτικώτερον παντὸς ἀνὰ τὸν κόσμον φιλελευθέρου καὶ πεπολιτισμένου κράτους ἀπέναντι τῆς σημέραι εὐρυτέρας ἐξαπλώσεως τοῦ κομμουνισμοῦ παρ' ἡμῖν, καιρός, τέλος πάντων, νὰ σκεφθῇ πλέον περὶ αὐτῆς τῆς ζωῆς τῶν πολιτῶν του, ἀφοῦ περὶ οὐδενὸς ποιεῖται τὴν ἠθικὴν καὶ πνευματικήν των ὑγιείαν ἐὰν κρίνῃ τις ἐκ τῆς μέχρι τοῦ νῦν ἀπέναντι αὐτοῦ στάσεώς του.

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἡ Δ. Ἱερὰ Σύνοδος συνῆλθεν εἰς τὰς δύο τακτικὰς συνεδρίας τῆς ἑβδομάδος ταύτης ἀσχοληθεῖσα περὶ διάφορα ζητήματα.

—Κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς Δευτέρας ἀνεκοινώθη ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ναυπακτίας καὶ Εὐρυτανίας κ. Ἀμβροσίου, ἀντιπροσωπεύσαντος τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος ἐν τῷ ἐν Λωζάννῃ Παγχριστιανικῷ Συνεδρίῳ «Πίστεως καὶ Διοικήσεως», ἔκθεσις τῶν πεπραγμένων τοῦ Συνεδρίου, ἥτις καὶ ἀποφάσει τῆς Ἱερᾶς Συνόδου δημοσιεύεται ἐν τῷ παρόντι φύλλῳ.

—Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ἐπὶ τῇ γενομένῃ κατὰ τὴν παρελθοῦσαν Κυριακὴν δολοφονικῇ ἀποπείρᾳ κατὰ τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας ἐξέφρασε κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς Δευτέρας τὴν ἀγανάκτησιν καὶ τὸν ἀποτροπιασμὸν αὐτῆς κατὰ τοῦ τολμηθέντος ἀνοσιουργήματος, ἅμα δὲ καὶ τὴν χαρὰν αὐτῆς ἐπὶ τῇ διασώσει τοῦ Προέδρου, πρὸς ὃν ἀπεφασίσθη ὅπως καὶ ἐγγράφως διαβιβασθῶσι ταῦτα. Τὸ ἔγγραφον ἐπέδωκεν αὐθημερὸν ἐπισκεφθεὶς τον Πρόεδρον τῆς Δημοκρατίας ὁ Μακ. Πρόεδρος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

—Κατὰ τὴν αὐτὴν συνεδρίαν ἡ Ἱερὰ Σύνοδος λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὸν μέγαν ἀριθμὸν τῶν Ἱεραρχῶν ἐν ταῖς νέαις χώραις τῆς Ἑλλάδος καὶ τὰς δυσχερείας τοῦ Γεν. Ἐκκλησ. Ταμείου, ἀπεφάσισεν ὅπως συστήσῃ τῷ Οἰκουμενικῷ Πατριαρχείῳ τὴν συγχώνευσιν τῆς χηρευούσης προσωρινῆς Μητροπόλεως Φιλιατῶν μετὰ τῆς Μητροπόλεως Παραμυθίας καὶ Πάργας, συμφώνως πρὸς τὴν κατὰ τὴν ἵδρυσιν τῶν προσωρινῶν Μητροπόλεων ληφθεῖσαν ἀπόφασιν, καθ' ἣν αἱ χηρεύουσαι προσωριναὶ Μητροπόλεις ἔμελλον νὰ συγχωνεύωνται μετὰ τῶν ἀφ' ὧν ἀπεσπάσθησαν Μητροπόλεων.

—Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας ἀπαντήσας εἰς τὸ ἔγγραφον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, δι' οὗ αὕτη συνέχαιρεν αὐτῷ ἐπὶ ταῖς ἐνεργείαις διὰ τὴν ἐκκαθάρισιν τῆς παιδείας ἐκ τῶν ἀθεϊστικῶν καὶ ἀναρχικῶν στοιχείων, θερμῶς ηὐχαρίστησεν αὐτῇ, τονίσας τὴν ἠθικὴν καὶ ἐκπολιτιστικὴν δύναμιν τῆς Ἐκκλησίας.

—Διευθυντὴς τῆς ἐν Σάμῳ Ἱερατικῆς Σχολῆς διωρίσθη ὁ πρώην Μ. Πρωτοσύγκελλος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ἀρχιμανδρίτης Παντελεήμων Χρυσοχοῦ.

—Ἐκ τῆς ἐπισταμένης μελέτης τῆς διαχειρίσεως τῶν ὑπολόγων Ἡγ)λίων προκύπτει, ὅτι ἡ διατήρησις τῶν ποιμνίων ὄχι μόνον δὲν ἀποφέρει περίσσευμα καθ' ἕκαστον γεωργικὸν ἔτος, ἀλλ' ἔστιν ὅτε καὶ ζημίας ἀπροσδοκήτους. Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἐκποίησις τούτων θὰ ἀποφέρῃ κεφάλαιον, ἐξ οὗ θὰ εἰσπράττηται ὡρισμένον ἔσοδον ἄνευ ἐξόδων ἀφ' ἑνός, ἀφ' ἑτέρου δὲ θὰ ἐνοικιασθῶσι πολυετῶς τὰ λειβάδια, ἐξ ὧν ἐπίσης θὰ προκύψῃ πάγιον ἔσοδον, διὰ δὲ τῆς ἐκποιήσεως ἀποφεύγεται ἡ σπατάλη τούτων ἐπὶ ζημίᾳ ἀνυπολογίστῳ τοῦ Γεν. Ἐκκλησ. Ταμείου καὶ τῶν Μονῶν, τὸ Δ. Συμβούλιον τοῦ Ταμείου ἀπεφάσισεν ὅπως τὰ Ἡγουμενοσυμβούλια προβῶσιν εἰς τὴν διὰ δημοπρασίας ἐκποίησιν τῶν ποιμνίων τῶν Μονῶν.

—Ἀντίτιμον ἐπιταγῶν τριῶν λιρῶν Ἀγγλίας καὶ πέντε δολλαρίων εἰσπραχθὲν ὑπὸ τῆς Ἐθν. Τραπέζης διὰ λογαριασμὸν τῆς Ἱερ. Συνόδου, διετέθη ὑπὲρ τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ὀρφανοτροφείου Βουλιαγμένης, διὰ τοῦ Μακαρ. Προέδρου.

—Ἐπὶ ἀναφορᾷ τοῦ Σ. Γόρτυνος παρεκλήθη τὸ Δ. Συμβούλιον τοῦ Γ. Ε. Ταμείου νὰ προβῇ εἰς τὰς προσηκούσας ἐνεργείας ἵνα μὴ τὸ ἐξωκλήσιον τοῦ ἁγ. Γερασίμου ἀφαιρεθῇ ἐκ τοῦ Γεν. Ε. Ταμείου, εἰς ὃ κατὰ νόμον ὑπάγεται.

ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

Πολὺς λόγος γίνεται ἐπ' ἐσχάτων ἐν Ρώμῃ περὶ τῆς ἔναγχος διατυπώσεως ἀξιώσεων τοῦ Βατικανοῦ ἐπὶ ἀποκτήσεως αὐτονόμου ἰδιοκτήτου ἐδαφικῆς ἐκτάσεως ἐν τῷ ἰταλικῷ κράτει. Ἡ ἀξίωσις αὕτη ἀνεπτύχθη, κατὰ τὰς ἐκ Ρώμης εἰδήσεις, εἰς δύο ἄρθρα δημοσιευθέντα ἐν τῷ ἐπισήμῳ ὀργάνῳ τοῦ Βατικανοῦ «Osservatore Romano», διὰ τῶν ὁποίων τὸ πρῶτον ἤδη ἀπὸ πεντηκονταετίας σαφῶς ἐκφράζονται αἱ διεκδικήσεις τῆς ὑπάτης ἀρχῆς τῆς Ρωμαϊκῆς Ἐκκλησίας. Ἐν τοῖς ἄρθροις τούτοις ἀναπτύσσεται ὅτι ὁ Πάπας, ἔχων νὰ ἐξασκήσῃ τὴν θρησκευτικήν του κυριαρχίαν ἐπὶ ἑκατοντάδων ἑκατομμυρίων καθολικῶν, δὲν πρέπει νὰ ἐμπνέῃ οὐδὲ τὴν ἐλαχίστην ὑπόνοιαν, ὅτι αἱ ἀποφάσεις του λαμβάνονται ὑπὸ τὴν πίεσιν οἱασδήποτε Δυνάμεως. Διὰ νὰ ἐξασφαλισθῇ

δὲ ἡ πεποίθησις περὶ τῆς ἀνεξαρτησίας αὐτῆς ἀπαιτεῖται ἢ νὰ εἶνε ὁ Πάπας κυρίαρχος τοῦ ἐδάφους, ὁσονδήποτε μικροῦ, ἐπὶ τοῦ ὁποίου μένει, ἢ νὰ μὴ ἔχῃ καμμίαν ἀπολύτως σχέσιν μὲ τὴν Δύναμιν, ἡ ὁποία κατέχει τὸ ἔδαφος αὐτό, ἔστω καὶ ἐὰν πρόκειται ἡ Δύναμις αὐτὴ νὰ εἶνε ἡ Ἰταλία. Οὕτω τὸ ζήτημα τίθεται ἤδη σαφῶς: ἐὰν θέλῃ νὰ ἔχῃ ἀγαθὰς σχέσεις μὲ τὴν Ἁγίαν Ἕδραν, πρέπει ἡ Ἰταλία, ἡ ὁποία ἀφήρεσε τὸ ἔδαφός της, νὰ ἀποδόσῃ εἰς αὐτὴν τὴν ἀνεξαρτησίαν. Διὰ νὰ μὴ θιγῇ δὲ ἡ Ἰταλία, τὸ Βατικανὸν θὰ ἐδέχετο ὅπως ἡ συμφωνία διὰ τὴν ἀνεξαρτησίαν τοῦ ἐδάφους τοῦ Βατικανοῦ γίνῃ μόνον μεταξὺ Ἰταλίας καὶ Ἁγίας Ἕδρας, χωρὶς νὰ ἀπαιτῆται ἡ κύρωσις ἢ ἡ ἀνακοίνωσις εἰς καμμίαν ἄλλην ξένην Δύναμιν ἢ διεθνῆ ὀργανισμόν. Προστίθεται ὅμως ἀκόμη, ὅτι δέον ἀπαραιτήτως νὰ ὑπάρχῃ καὶ διέξοδος τοῦ ἐδάφους αὐτοῦ πρὸς τὴν θάλασσαν, ἔστω καὶ ἂν εἶνε μία στενωτάτη λωρίς.

ΙΟΥΔΑΪΣΜΟΣ

Περὶ τὰ τέλη τοῦ παρελθόντος Αὐγούστου συνεκροτήθη τὸ 15ον σιωνιστικὸν συνέδριον ἐν Βασιλείᾳ ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ καθηγητοῦ Weizmann. Τὰ πλεῖονα τῶν ἐπασχολησάντων αὐτὸ ζητημάτων ἦσαν μᾶλλον πολιτικὰ καὶ οἰκονομικά, ἢ θρησκευτικά. Ἐκ τῶν ἐκτυλιχθέντων κατ' αὐτὸ ἐπεισοδίων κατέστη καταφανὲς ὅτι ὁ σιωνισμὸς διανύει ἡμέρας ἄγαν δυσχερεῖς, ἀφοῦ μάλιστα γίνεται λόγος αὐτὸ τοῦτο περὶ κρίσεως τοῦ Σιωνισμοῦ. Ἡ εἰς Παλαιστίνην μετανάστευσις ἐξετυλίχθη κατὰ τρόπον ἥκιστα ἱκανοποιητικόν. Ἀκριβῶς δ' ἐκ τῆς ἀπαιτήσεως λογοδοσίας περὶ τοῦ μεταναστευτικοῦ ἔργου παρὰ τῶν ἀναλαβόντων αὐτὸ πολιτικῶν καὶ ἐποικιστῶν προὐκλήθησαν τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος ἐπεισόδια, καθ' ὅσον ἐζητήθησαν οἱ λόγοι τῆς ἀποτυχίας τῆς σιωνιστικῆς ἐπιχειρήσεως. Δι' ἀποφάσεως παμψηφεὶ ληφθείσης ἐπεκρίθη αὐστηρῶς ἡ ἀγγλικὴ διοίκησις τῆς Παλαιστίνης, «ὡς μὴ ἀνταποκρινομένη οὔτε εἰς τὸ πνεῦμα, οὔτε εἰς τὰς διαθέσεις τῆς ἀνατεθείσης εἰς τὴν Ἀγγλίαν ἐντολῆς ἐπὶ τῆς Παλαιστίνης».

ΔΙΑΦΟΡΑ

Εἰς τὴν Βουδαπέστην ἱδρύθη τὴν προπαρελθοῦσαν ἑβδομάδα μία νέα θρησκευτικὴ αἵρεσις, τῆς ὁποίας τὸ παράδοξον συνίσταται εἰς τὸ ὅτι ἀποτελεῖται ἀπὸ Ἑβραίους, οἱ ὁποῖοι χωρὶς νὰ παραιτοῦνται τῆς ἰδίας των πίστεως, ἀποδέχονται τὴν χριστιανικὴν λατρείαν καὶ χαρακτηρίζουν ἑαυτοὺς ὡς «Ἑβραίους πιστεύοντας εἰς τὸν Χριστόν». Τὰ μέλη τῆς νέας αἱρέσεως εἶνε κατὰ μέγα μέρος ἐπαγγελματίαι, ἰατροί, δικηγόροι, διδάσκαλοι καὶ σπουδασταὶ τοῦ σεμιναρίου τῶν ραβίνων. Κατ' οὐσίαν πρόκειται περὶ Ἰσραηλιτῶν, οἱ ὁποῖοι προσχωροῦντες εἰς τὴν χριστιανικὴν θρησκείαν δὲν θέλουν νὰ κατηγορηθοῦν ὅτι ἀποβλέπουν εἰς ὑλικὰ συμφέροντα. Κατὰ τὴν γενομένην συγκέντρωσιν, οἱ παρεστῶτες ἀπήγγειλαν τὸ «Πάτερ ἡμῶν» εἰς γλῶσσαν Ἑβραϊκήν. Κατόπιν ὡμίλησαν διάφοροι ῥήτορες, βεβαιώσαντες ὅτι ἡ αἵρεσις προτίθεται νὰ ἐπαναγάγῃ εἰς τὴν θρησκευτικὴν πίστιν τὴν νεολαίαν.

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Ν. Ι. Λούβαρι (Καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου, Γενικοῦ Γραμματέως τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας). Ἐκπαίδευσις καὶ Ἀνθρωπισμός. Νέα ζωὴ ἀνθίζει ἀπὸ τὰ ἐρείπια. Ἐκδοτικὸς Οἶκος Α. Κασιγόνη, Ἀλεξάνδρεια 1927.

Δημητρίου Π. Πασχάλη, Μεσαιωνικαὶ καὶ μεταγενέστεραι ἐπιγραφαὶ τῆς νήσου Ἄνδρου. Ἀνατύπωσις ἐκ τοῦ Δ´ τόμου τῆς Ἐπετηρίδος τῆς Ἑταιρείας Βυζαντινῶν Σπουδῶν. Ἀθῆναι 1927.

ΔΗΜΟΠΡΑΣΙΑΙ

Ὁ Ἡγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίου Κωνσταντίνου Λοκρίδος διακηρύττει ὅτι: Ἐκτίθενται εἰς ἐπαναληπτικὴν δημοπρασίαν 1) Τὸ ἐκ 350 τετρ. μ. οἰκόπεδον τῆς Μονῆς κείμενον ἐπὶ τῆς παραλιακῆς δημοσίας ὁδοῦ καὶ Ν. Α. τῆς Μονῆς 2) Τὸ ἁλώνιον τῆς Μονῆς ἐκτάσεως στρεμμάτων ἕξ 3) Ὁ ἐν τῇ θέσει Ζάμπλιακα ἀγρὸν τῆς Μονῆς ἐκτάσεως στρεμμάτων ἐννέα καὶ 4) Ὁ ἐν τῇ θέσει «Νεοχώριον ἀγρὸς τῆς Μονῆς ἐκτάσεως στρεμ. δύο. Ἡ δημοπρασία ἐνεργηθήζεται ἐν Ἀταλάντῃ ἐνώπιον τοῦ συμ)γράφου Ἀποστόλου Ντέβα, τοῦ οἰκονομικοῦ ἐφόρου καὶ τοῦ ἀντιπροσώπου τῆς Μονῆς, τὴν 26ην Νοεμβρίου ἡμέραν Σάββατον καὶ ὥραν 10—12 π. μ. Ὡς πρώτη προσφορὰ διὰ τὸ ἁλώνιον ὁρίζεται τὸ ποσὸν τῶν ἑκατὸν χιλιάδων (100.000) δραχμῶν. Ἐν Ἁγίῳ Κωνσταντίνῳ τῇ 25ῃ Ὀκτωβρίου 1927.

Τὸ ἡγ)λιον τῆς ἐν Παρνασσίδι Ἱερᾶς Μονῆς Προφήτου Ἠλιοῦ. Προκηρύττει ὅτι ἐκτίθενται εἰς πλειοδοτικὴν δημοπρασίαν ἐκποιήσεως ὀκτὼ (8) ἐλαιόδενδρα τῆς Μονῆς κείμενα ἐν τῇ θέσει Μεσοβοῦνι τοῦ μεγάλου Ἐλαιῶνος. τὴν 20ην Ν)βρίου ἐ. ἔ. ἐν Ἀμφίσσῃ ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου συμ)γράφου, τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου καὶ τοῦ ἀντιπροσώπου τῆς Μονῆς, συμφώνως πρὸς τοὺς ὅρους καὶ ὑποχρεώσεις τῆς ταὐταρίθμου διακηρύξεώς μας καὶ ἥτις ἔχει κατατεθῆ ἐν τῷ γραφείῳ τῆς Μονῆς, ἧς δύνανται νὰ λάβωσι γνῶσιν οἱ βουλόμενοι. Ἐν Ἱερᾷ Μονῇ Προφήτου Ἠλιοὺ τῇ 24 Ὀκτωβρίου 1927.

Τὸ Ἡγ)λιον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ζερμπίτσης διακηρύττει ὅτι κριθείσης ἀσυμφόρου τῆς παρὰ τοῦ τελευταίου πλειοδότου προσφερθείσης τιμῆς ἐπὶ τοῦ τεμαχείου Κατσαροῦ Σκλαβοχωρίου ἐπαναλαμβάνεται αὕτη τὴν 13ην Ν)βρίου ἐ. ἔ. ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν 10-12 π. μ. ἐνώπιον τοῦ Συμ)γράφου Σπάρτης κ. Ἀναστασίου Καλαβρυτινοῦ καὶ τῶν νομίμων ἀντιπροσώπων. Οἱ βουλόμενοι δύνανται νὰ λάβωσιν γνῶσιν τῶν ὅρων συγγραφῆς καὶ ὑποχρεώσεων ὄντων αὐτῶν τούτων τῶν ἀρχικῶν μας τοιούτων, καὶ κατατεθεμένων εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς Μονῆς καὶ τοῦ ἄνω συμβολαιογράφου. Ἐν Ἱερᾷ Μονῇ Ζερμπίτσης τῇ 18 8)βρίου 1927.

Τὸ Ἡγ)λιον τῆς Ι. Μονῆς Ζερμπίτσης διακηρύττει ὅτι κριθείσης ἀσυμφόρου τῆς παρὰ τοῦ τελευταίου πλειοδότου προσφερθείσης τιμῆς ἐπὶ τοῦ τεμαχίου Τούρκα Καμινίων μετὰ τῆς κεραμοκαμίνου, ἐπαναλαμβάνεται αὕτη τὴν 13 Ν)βρίου ἐ. ἔ. ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ὥραν 10 - 12 π. μ. ἐνώπιον τοῦ Συμ)φου Ξηροκαμπίου Κων. Σακελλαριάδου καὶ τῶν νομίμων ἀντιπροσώπων. Οἱ βουλόμενοι δύνανται νὰ λάβωσιν γνῶσιν τῶν σχετικῶν ὅρων συγγραφῆς καὶ ὑποχρεώσεων ὄντων αὐτῶν τούτων τῶν ἀρχικῶν μας τοιούτων, κατατεθέντων δὲ εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς Μονῆς καὶ τὸ τοῦ ἄνω Συμβολαιογράφου. Ἐν Ἱ. Μονῇ Ζερμπίτσης τῇ 18 Ὀκτωβρίου 1927.

Τύποις «Φοίνικος» ὁδὸς Σταδίου 38 —Ἀθῆναι